

Problematika javno dostopnih avtomatskih defibrilatorjev (AED) v Sloveniji

Ni potrebno izgubljati besed, da je AED naprava, ki omogoča sunek električnega toka pri bolniku s srčnim zastojem in s tem rešuje življenje. Jasno je tudi, da naprava sama ne stori ničesar, če ni ob njej nekoga, ki jo je pripravljen uporabiti. Marsikdo bi bil navdušen, če bi vedel, da je v Sloveniji prodanih že več kot 500 teh aparatov (www.aed-baza.si) in da prodaja narašča. A vse to so le površni podatki. Prav zaskrbljujoče je že dejstvo, da kljub prizadevanjem in večkratnim obiskom ministrstva za zdravje, nimamo jasnih usmeritev, pravil ali predpisov, kako, kje ali kdo naj se v Sloveniji ukvarja z AED. V osnovi je aparat namenjen laikom, tistim, ki o medicini nimajo veliko znanja, a če sledijo navodilom, ki jih v slovenskem jeziku daje AED, storijo točno to, kar je v tem trenutku potrebno. Ko prilepimo elektrode na kožo prsnega koša, naprava sama prepozna ali je sunek električnega toka potreben ali ne in daje nadaljna navodila o oživljanju. Kar pa je najpomembnejše, s to napravo ni mogoče škoditi bolniku, na katerega jo namestimo. Zato je še toliko bolj žalostno, da večina prodanih AED-jev v Sloveniji, sploh ni javno dostopnih. Kupci jih namestijo v svoje prostore, prodajalcem pa je nemalokrat pomembna le prodaja. Razen na Koroškem, kjer za to skrbi Koronarni klub Mežiške doline (www.srce-si.si), nikjer drugje v Sloveniji ne skrbijo sistematično za mrežo javno dostopnih AED, kar pomeni, da ni podatkov o stanju, uporabi, usposobljenosti in potrebah po teh aparatih. Na Koroškem smo v zadnjih štirih letih namestili 36 javno dostopnih AED, ki so bili uporabljeni 19-krat, od tega 3-krat uspešno, kar je rezultat več kot 100 predstavitev in tečajev TPO+AED, na katerih smo seznanili in usposobili več kot 3000 ljudi. Kajti slabo in pomanjkljivo je znanje ljudi o temeljnih postopkih oživljanja (TPO) in uporabi AED in s tem njihova pripravljenost priskočiti na pomoč nekemu, ki je te pomoči nujno potreben. A kje naj to znanje obnovijo??? To jim je potrebno omogočiti!!! V Sloveniji vsak dan doživi srčni zastoj približno 10 ljudi. 5-6 jih takoj umre. V več kot 90% teh primerov pa je prisoten še nekdo. Svojci, očitvidci, naključni mimoidoči. Skratka nekdo, ki bi lahko takoj priskočil na pomoč. V veliki večini primerov le pokličejo 112 in počakajo do prihoda reševalcev, ko je velikokrat že prepozno. Če nihče ne izvaja oživljanja, že v 4-5 minutah po srčnem zastoju možgani dobijo nepopravljive okvare, medtem ko je z masažo prsnega koša in hitro uporabo AED moč oživiti bolnika, brez resnejših posledic. Srčni zastoj pogosteje prizadene moške, med 45 in 75 letom starosti, kar nekaj primerov beležimo v starosti okoli 30 let, tudi tragičnih. Sploh pa ne gre le za ostarele, kronično ali neozdravljivo bolne ljudi, ampak zelo pogosto za aktivne, do tega trenutka »zdrave« ljudi, ki se brez pojava akutnih simptomov zgrudijo in ne kažejo znakov življenja. Z vsako minuto, ko jim ne pomagamo, izgubimo 8-10% možnosti, da bi jih vrnili v življenje, primerljivo s tistim pred srčnim zastojem.

Zato ne gre le za poziv: UKREPAJMO HITRO IN PREUDARNO!!! Gre za pobudo, da se na področju temeljnih postopkov oživljanja (TPO) in uporabe AED omogoči redno obnavljanje znanja ljudi ter da Slovenija postane mreža javno dostopnih AED.

LE SKUPAJ SMO LAHKO ŠE BOLJŠI!!!

Za strokovno skupino Koronarnega kluba Mežiške doline:

Peter Kordež

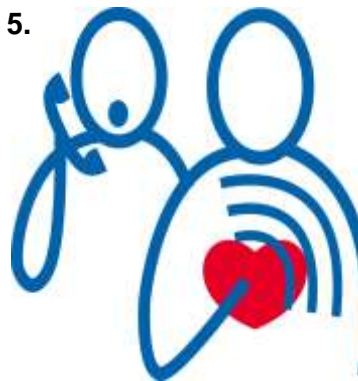
KAKO UKREPAMO OB NUJNIH STANJIH ?!!! HITRO IN PREUDARNO !!!

1. KO SE NEKDO ZGRUDI ALI NEGIBNO LEŽI NA TLEH:

RAHLO GA STRESEM
ZA RAMENA IN
GLASNO POKLIČEMO:
KAKO STE ?!!!
ČE SE ODZOVE, GA
PUSTIMO V TEM
POLOŽAJU,
PREVERJAMO STANJE,
ČE NE :

5.

ČE UGOTOVIMO, DA
BOLNIK NE DIHA:

POKLIČEMO 112 IN
POŠLJEMO NEKOGA
PO AVTOMATIČNI
DEFIBRILATOR (AED),
ČE VEMO, DA JE
NAMEŠČEN NEKJE V
BLIŽINI, MI PA TAKOJ
PRIČNEMO Z
OŽIVLJANJEM !!!

2.

POKLIČI
POMOČ !!!

6.

OŽIVLJANJE 30:2

VSAJ 100/MIN IN NE HITREJE, KOT 120/MIN

30 STISOV

2 VPIHA

3.

SPROSTIMO DIHALNO
POT TAKO, DA
ZVRNEMO GLAVO IN
DVIGNEMO BRADO,
RAZPREMO USTA,
PREVERIMO, DA V NJIH
NI TUJKA, SNETE
PROTEZE, ... ČE KAJ
OPAZIMO, TO
ODSTRANIMO IN ...

7.

KO DOBIMO AED, GA ČIM
PREJ VKLJUČIMO,
NAMESTIMO ELEKTRODE
NA BOLNIKOVE GOLE
PRSI IN

SLEDIMO NAVODILOM,
KI JIH DAJE NAPRAVA.

AED JE VAREN !!!
Z NJIM NI MOŽNO
ŠKODOVATI BOLNIKU NA
KATEREGA GA NAMESTIMO!

4.

PREVERIMO DIHANJE:
PRISLONIMO UHO ČIM
BLIŽJE NOSU IN USTOM
IN POSLUŠAMO,
OBČUTIMO ALI ZRAK
PRIHAJA IZ DIHAL TER
GLEDAMO NA PRSNI
KOŠ ALI SE DVIGA IN
SPUŠČA. ZA TO
PORABIMO 10 SEKUND

8.

PO SUNKU ELEKTRIČNEGA TOKA
SLEDIMO NAVODILOM !!!
APARAT NE NADOMESTI OŽIVLJANJA.

OTROKE OŽIVLJAMO ENAKO,
KOT ODRASLE, 30:2
(30 MASAŽ, 2 VPIHA, VSAJ 100/MINUTO)

VEČINA APARATOV IMA
TUDI ELEKTRODE
ZA OTROKE (OD 1 LETA
DO PUBERTETE)
PRI OTROCIH STAREJŠIH
OD 8 LET LAHKO
UPORABIMO TUDI
ELEKTRODE ZA ODRASLE.